

يك زنجانى ديگر به خاورى پيوست

آوبده علم جمیلی خبرنگار گروه اقتصادی

يك فساد مالی گسترده در مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با هماهنگی مدیران وزارتخانه و ورود سازمان بازرسی کل کشور کشف شد. به گزارش ایسنا، خبری در برخی سایتها و کانالهای تلگرامی حوزه نفت منتشر شد مبنی بر آنکه یکی از معتمدین مالی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت پس از اختلاس کلان میلیاردی تومان از بیت‌المال از کشور گریخته است. گفته می‌شود فرد اختلاس‌کننده، گرین‌کارت کانادا داشت و از طریق ترکیه راهی این کشور شد. این موضوع توسط مدیران اکتشاف شرکت ملی نفت مطرح و در ادامه پیگیری‌های سازمان بازرسی کل کشور آغاز شده است. فرد متخلف که خزانه‌دار شرکت بوده از سالها قبل در این سمت حضور داشته و از همان زمان این تخلفات را آغاز کرده بود. با توجه به ابعاد تخلفات، منابع مطلع معید می‌دانند این امر به شکل فردی صورت گرفته باشد و پای تیمی متخلف در میان نباشد. بنابر اخبار منتشر شده، يك تیم از سیستم‌های نظارتی هم‌اکنون در حال بررسی میزان دقیق اختلاس از مدیریت اکتشاف نفت هستند. آخرین مبلغی که افشا شد، صد میلیارد تومان در شرکت ملی اکتشاف توسط کارمند خزانه‌داری بود.

عکس: ایلان

چند سالی است اختلاس‌ها و تخلفات مالی به موضوع گریزناپذیر اقتصاد کشور تبدیل شده. مکان و مبلغش فرق دارد ولی همچنان جزئی از اقتصاد کشورمان است. اختلاس مالی، چرخ ننده‌های هر اقتصادی را خرد می‌کند و علاوه بر تخریب اعتماد عمومی به کارکردها و شاخص‌های اقتصادی نیز صدمه می‌زند. این فساد گاه در قالب «رشوه» نمود می‌یابد، گاه به گونه «اختلاس» خود را نشان می‌دهد و گاه به شکل «تقلب» یا اشکال دیگر بروز می‌کند. ساخت انحصاری در قدرت یا عدم نظارت بر فعالیت نهادها، زمینه را برای ظهور و بروز انواع فسادهای مالی فراهم می‌کند. در سال‌های قدرت دولت نهم و دهم، سطح نظارتی بر فعالیت‌های مالی به شدت کاهش پیدا کرده بود به طوری که با گذشت چهار سال از پایان دولت مهروزز همچنان ابعاد تازه‌ای از پرونده‌های تخلفات مالی کشف می‌شود. بروز این ابعاد در حالی رخ می‌دهد که قرار بود رئیس دولت مهروزز اسامی اختلاس‌گران و فاسدان مالی را هر لحظه از جیبش برآورد. او که معروف به معجزه هزاره سوم بود مدعی بود: «۳۰۰ نفر، ۶۰ درصد پول‌های کشور را در جیب خود گذاشته و پيس نمی‌دهند» و مدام فریاد «بکم‌بکم» سر می‌داد تا رقیبان خود را بترساند اما هیچ‌وقت این لیست از جیب‌های کاپشن معروف احمدی‌نژاد بیرون نیامد. صد میلیارد تومان اختلاس يك کارمند با سابقه خزانه‌داری شرکت ملی اکتشاف نفتی ایران شاید به اندازه اختلاس چند هزار میلیاردی بابک زنجانی، اذهان را درگیر نکرد اما همچنان جای خالی «نظارت نهادهای متولی» پررنگ است. پیگیری‌های صورت گرفته «وقایع اتفاقیه» برای صحبت با مقامات و مسئولان شرکت ملی اکتشاف نفتی به نتیجه نرسید و اعلام کردند تا زمان اعلام ابعاد دقیق تر ماجرا اجازه مصاحبه ندارند و فقط مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت می‌تواند پاسخ پرسش‌ها را بدهد.

کسری نوری: برخی رسانه‌ها گمانه‌زنی‌هایی درباره اینکه این فرد تازه کار بوده، منتشر کردند که این کذب است. این فرد یکی از کارمندان موجه خزانه‌داری شرکت اکتشاف ملی نفت بود که ۲۰ سال نیز سابقه کار در این شرکت را داشته است. همین امر باعث تعجب شده که فردی اختلاس می‌زند

نوری درباره نظارت‌های شرکت نفت تصریح کرد: «یکی از بحث‌هایی که درباره این موضوع مطرح شده، این است که نظارت‌ها در این شرکت به چه صورتی بوده که منجر به این اختلاس شده ولی برای پاسخ به این پرسش، اول باید کارگروه‌های تحقیقاتی و قضایی تمام شود. حدس و گمانه‌زنی زیاد است. یکی از شائبه‌ها وجود همدست یا همکاری برخی در این خصوص است ولی برای رسیدن به این پاسخ نیز باید صبر کرد. در این مرحله، پاسخ هیچ پرسشی را نمی‌توان به قطع و یقین داد».

نوری درباره وضعیت متهم ادامه داد: «فرد اختلاس‌گر همان روزی که قضیه برملا شد از کشور خارج شد و به کانادا گریخت». نوری در ادامه نسبت به پولی که این فرد از بیت‌المال برداشته، گفت: «اختلاس مربوط به مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت است که در واقع پول فروش نفت نبوده بلکه از مبالغی که به شرکت اکتشاف داده می‌شود برداشت شده است».

بعد از رسانه‌ای شدن اختلاس، برخی کارشناسان نسبت به این قضیه واکنش نشان داده و وقوع کلاهبرداری‌های مالی این چنینی را ناشی از بزرگ شدن بیش از حد مجموعه وزارت نفت و شرکت‌های تابعه، ورود گسترده و بی‌ضابطه افراد از خارج مجموعه نفت می‌دانند. نوری ادعای فوق را به شدت رد کرد و گفت: «فردی خارج از سیستم شرکت اکتشاف مرتکب جرم مالی نشد بلکه این جرم توسط یکی از افراد با سابقه شرکت انجام شده است. شرکت ملی نفت در سال‌های اخیر تلاش‌های فراوانی کرده که مجموعه را ساماندهی کند و ادعای بزرگ‌بودن وزارت نفت حقیقت ندارد».

دیدگاه

۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در پسابرجام

افروز بهرامی، مدیرکل سرمایه‌گذاری خارجی وزارت صنعت، معدن و تجارت معتقد است از آغاز اجرای برجام تاکنون ۱۲۲ طرح به ارزش ۱۰ میلیارد دلار با سرمایه‌گذاران خارجی در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت تعریف شده که از این تعداد تاکنون ۵۷ طرح با درلیفت پروانه به بهره‌برداری رسیده است. بهرامی با اشاره به گذشت دو سال از اجرایی شدن برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) گفت: به دنبال گشایش‌های حاصل‌شده در روابط خارجی پس از استقرار دولت یازدهم، شاهد دستاوردهای مختلفی بودیم که از جمله آنها رشد سرمایه‌گذاری خارجی در کشور است. به گزارش ایرنا، به گفته این مقام مسئول، رشد سرمایه‌گذاری، جذب شرکت‌های سرمایه‌گذاری و اتصال به زنجیره جهانی به‌عنوان اولویتهای وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال‌های گذشته مطرح بوده و هست. او در ادامه گفت: با پیگیری‌های انجام‌شده از زمان آغاز فعالیت دولت دوازدهم تاکنون ۲۸ طرح به ارزش يك میلیارد و ۹۸۰ میلیون دلار با خارجی‌ها تعریف شده است. او یادآوری کرد: جذب سرمایه‌گذاری خارجی، مسئله‌ای نیست که يك‌شبه اتفاق بیفتد بلکه به تدریج و با پیشرفت طرح جذب می‌شود. در این پیوند ۸۰ قرارداد و تفاهنامه همکاری دیگر روی کاغذ وجود دارد که ممکن است به جذب سرمایه‌گذاری خارجی منجر شود و البته در آمارهای پیش‌گفته، عنوان نشده است. او با اشاره به افزایش تنوع سرمایه‌گذاری‌های خارجی در پسابرجام گفت: پیش‌ازین عمده سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه‌های مواد اولیه، فلزات پایه و پتروشیمی بود اما امروز به

ساخت مواد و محصولات شیمیایی و وسایل نقلیه موتوری، محصولات لاستیکی و پلاستیکی ابزار پزشکی و تجارت (کسب‌وکارهای اینترنتی و فروشگاه‌های زنجیره‌ای) گسترش یافته است. او توضیح داد: کشورهای آلمان، ترکیه، فرانسه، اتریش و روسیه به ترتیب پیش‌تاز کشورهای سرمایه‌گذار در ایران هستند. این مقام مسئول وزارت صنعت، همچنین به سرمایه‌گذاری مجدد و افزایش سرمایه برخی شرکت‌های خارجی حاضر در ایران از کشورهای همچون آلمان، سوئیس و فرانسه در دوره پسابرجام اشاره و خاطر نشان کرد که این شرکت‌ها در زمان تحریم‌ها نیز در ایران فعالیت داشتند. این مقام مسئول پیش‌تر عنوان کرده بود: در ۵ سال گذشته شاهد رشد تنها ۲۰ درصدی صنعتی کشور بودیم؛ در این زمینه شاهدیم تولیدات کشور کمتر بر مبنای برون‌گرایی، صادرات و نیازهای بازار جهانی استوار بوده است. به گفته بهرامی شاید تنها راهکار اساسی در این شرایط، اتخاذ رویکرد استراتژی صادرات باشد؛ در دی ماه سال گذشته، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت، آمار تفکیکی سرمایه‌گذاری خارجی مصوب کشور را اعلام کرده بود. در این گزارش آمده است که در مجموع حجم مصوب سرمایه‌گذاری خارجی در دوره پسا برجام ۱۱ میلیارد و ۸۲ میلیون دلار و میزان افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در بنگاه‌های موجود سرمایه پذیر ۴۹۶ میلیون دلار است. از طرف دیگر طبق آمارهای «ایردو»، بیش از ۶ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری خارجی برای ۱۸ طرح از طریق سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی پیش‌بینی شده است.

پرونده تجمیع کارت‌های بانکی

روی میز بانک مرکزی

ناود محمدبیگی مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی با بیان اینکه پرونده تجمیع کارت‌های بانکی روی میز بانک مرکزی است، گفت: بانک‌ها در حال آماده‌سازی برای صدور کارت‌های هوشمند هستند.

به گزارش پژوهشکده پولی و بانکی، محمدبیگی به برگزاری جلسه مشترک بانک مرکزی با بانک‌ها اشاره کرد و گفت: یکی از موضوع‌هایی که هم‌اکنون در حال بررسی و اجرایی شدن است، بحث آماده‌سازی بانک‌ها برای پیاده‌سازی استانداردهای امنیتی و صدور کارت‌های هوشمند است.

مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی تصریح کرد: تاکنون در کشور دو، سه‌بار به سمت کارت‌های هوشمند رفته‌ایم ولی به دلیل اینکه الزام خاصی از نظر داخلی برای استفاده از این کارت‌ها وجود نداشت، زیاد از کارت‌های هوشمند استفاده نکردیم. محمدبیگی، یکی از چالش‌های اصلی در حوزه ارتباطات بین‌المللی را بهره‌گیری از کارت‌های هوشمند در نظام بانکی داخلی دانست و تاکید کرد: برای این مهم باید دو اقدام انجام شود؛ نخست اینکه زیرساخت‌های بانک‌ها آماده و دوم اینکه قوانین و مقررات این کارت‌ها فراهم شود. به نحوی که هر بانکی کارت هوشمند صادر می‌کند بتواند در خارج از کشور نیز مورد استفاده قرار گیرد.

مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی، عملیاتی شدن روش مذکور را نیازمند برخی پروتکل‌های ارتباطی عنوان کرد و گفت: پروژه‌ای را به‌همین منظور از ۶ ماه گذشته آغاز کردیم و امیدواریم تا تیرماه سال آینده آن را به اتمام برسانیم تا کشور ما استانداردهای هوشمندسازی کارت‌ها را رعایت کنند. او درباره اینکه آیا بعد از آماده‌سازی

استانداردها، تغییری در کارت‌های بانکی ایجاد خواهد شد، تصریح کرد: تغییرات در حوزه کارت، یکی از بحث‌های چالشی و جدی است و به‌همین دلیل در کشورهای دیگر با وجود اقداماتی که انجام شده هنوز نتوانسته‌اند کارت‌ها را تجمیع کنند.

این مقام مسئول در بانک مرکزی با تاکید بر اینکه یکی از موضوع‌های اصلی در این حوزه، هزینه‌هایی است که این کار می‌تواند به بانک‌ها تحمیل کند، گفت: سیاست بانک مرکزی در این حوزه، تعریف محصولات جدید است که مشتری هم بتواند از خدمات کارت‌های هوشمند در پرداخت‌های برون‌خط و هم از پرداخت‌های خارج از کشور استفاده کند.

او در تعریف پرداخت‌های برون‌خط این نکته را مورد تاکید قرار داد که در این روش نیازی نیست همیشه ارتباط مرکز (بانک صادرکننده کارت) برقرار باشد. بر همین اساس این امر به دو شکل بدون رمز یا حتی با رمز و به‌صورت آنلاین انجام می‌شود. در این روش به هر دلیلی اگر شبکه قطع بود اما باز کار مشتری انجام می‌شود. او پرداخت‌های خارج از کشور را یکی دیگر از ابزارهای هوشمندسازی کارت‌های بانکی برشمرد و گفت: این کارت‌ها ریالی هستند و مشتری از همین کارت در خارج از کشور استفاده می‌کند به این صورت که با توجه به نرخ که با بانک توافق شده، بانک مبلغ ارز را پرداخت کرده ولی از حساب مشتری ریال برداشت می‌کند.

مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در همین ارتباط به روابط بانکی ایران و روسیه اشاره کرد و گفت: با روسیه هم همین مدل را داریم منتها این مسئله در حوزه کارت‌های هوشمند نبوده بلکه در حوزه کارت‌های مگنت در حال انجام است.

او با تاکید بر اینکه حرکت به سمت EMV حدود ۶۰ تا ۷۰ میلیون دلار هزینه در حوزه کارت خواهد داشت، تصریح کرد: این هزینه نباید یکباره پرداخت شود بلکه باید به تدریج و هر زمان که تاریخ کارت‌ها تمام می‌شود بانک‌ها آماده باشند کارت جدید را با قابلیت هوشمند در اختیار مشتری قرار دهند.

اقتصاد هفتگی

- ۲۲دی**
هادی قوامی، نایب‌رئیس کمیسیون برنامه، بودجه: برای مهار رشد اوراق مشارکت‌ها باید هزینه‌ها در کشور مدیریت شود و شرایط برای تولید ثروت بیشتر فراهم شود.
- ۲۰دی**
شهباز حسن پور بیگلری، رئیس فراکسیون اصناف مجلس شورای اسلامی: شاخه شورای راهبردی اصناف فراکسیون اصناف مجلس راه‌اندازی می‌شود.
- ۱۹دی**
محمد ضارضایی، رئیس کمیسیون عمران مجلس: نخستین جلسه طرح تحقیق و تفحص از بیمه ایران با عدم اقعاع نماینده طرح تفحص از توضیحات مسئولان بیمه ایران به پایان رسید.
- ۱۷دی**
اسدالله قره‌خانی، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس: مجلس سال آینده بودجه‌ای برای واردات بنزین در نظر نمی‌گیرد.
- ۱۶دی**
علی اصغر یوسف‌نژاد، سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه: یارانه ۳۳ میلیون نفر قطع می‌شود.

اقتصاد در هفته‌ای که گذشت

حسن رکنی، معاون امور دام وزارت جهاد کشاورزی: واردات تخم مرغ در صورت رفع نیاز فوراً قطع می‌شود/ اقتصاد آنلاین

جمشید انصاری، رئیس سازمان امور اداری و استخدامی: سالانه حدود ۶ هزار نفر استخدام دولت می‌شوند/ ایسنا

پرویز فتح‌رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره): کمیسیون تلفیق با واگذاری ۵ هزار واحد مسکن مهر فائده متقاضی به کمیته امداد موافقت کرد/ خانه ملت